

บทที่ 7

การลงชื่อผู้แต่งในบัตรรายการ

สาระสำคัญ

การลงชื่อผู้แต่งมีหลักเกณฑ์แตกต่างกันออกไปตามประเภทของ
ชิ้นนั้น ๆ

จุดมุ่งหมาย

หลังจากศึกษาบทเรียนที่ 7 แล้ว นักศึกษาลำบาก

1. ลงชื่อบุคคลธรรมดาในรายการผู้แต่งได้
2. ลงชื่อบุคคลผู้มีลิขสิทธิ์และตำรวจในรายการผู้แต่งได้
3. ลงชื่อบุคคลผู้มีบรรดาศักดิ์ในรายการผู้แต่งได้
4. ลงพระนามพระมหากษัตริย์และพระราชาธิบดีในรายการผู้แต่งได้
5. ลงพระนามพระบรมวงศานุวงศ์ในรายการผู้แต่งได้
6. ลงชื่อพระภิกษุสงฆ์ในรายการผู้แต่งได้
7. ลงชื่อชาวต่างประเทศในรายการผู้แต่งได้
8. ลงชื่อผู้แต่งที่ใช้นามแฝงในรายการผู้แต่งได้
9. ลงชื่อผู้แต่งที่เป็นนิติบุคคลในรายการผู้แต่งได้

การลงชื่อผู้แต่งในบัตรรายการมี 2 ประเภท คือ

1. ผู้แต่งที่เป็นบุคคล
2. ผู้แต่งที่เป็นนิติบุคคล เช่น สถาบัน องค์กรต่าง ๆ

การลงชื่อผู้แต่งที่เป็นบุคคลหรือนิติบุคคลในบัตรรายการหรือในรายการหัวเรื่องของบัตร มีหลักเกณฑ์ต่างประเภทของชื่อดังต่อไปนี้คือ บุคคลธรรมดา บุคคลผู้มียศทางทหารและตำรวจ บุคคลผู้มีบรรดาศักดิ์ พระนามพระมหากษัตริย์และพระราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ พระภิกษุสงฆ์ ชาวต่างประเทศ ผู้แต่งที่ใช้นามแฝง ผู้แต่งที่เป็นนิติบุคคล

การลงรายการผู้แต่งทั้ง 9 ประเภทนี้ ประเภทที่ 7 และ 8 อธิบายตามหลักเกณฑ์ของ AACR 2 ส่วนประเภทอื่น คือ 1-6 และ 9 อธิบายตามหลักเกณฑ์การลงรายการชื่อผู้แต่งของ ศาสตราจารย์อุทิสลักษณ์ อ่ำพันวงศ์ ในหลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทยฉบับสมบูรณ์และตัวอย่างบัตร และหลักการลงชื่อผู้แต่ง ของหอสมุดแห่งชาติซึ่งปรากฏในหนังสือ "บัตรรายการหนังสือภาษาไทยของหอสมุดแห่งชาติ" และหนังสือบรรณานุกรมแห่งชาติ" ทั้งนี้เนื่องจากหลักเกณฑ์การลงรายการชื่อผู้แต่งของ AACR 2 นั้น ยังมิได้มีสมาคมวิชาชีพหรือหน่วยราชการใดปรับปรุงให้สอดคล้องกับชื่อของชาวไทยและองค์กรในระบบการบริหารราชการไทย รวมทั้งยังมิได้มีการกำหนดการลงรายการนี้ให้เป็นมาตรฐานและประกาศใช้เป็นทางการ เพราะฉะนั้นจึงเห็นสมควรให้นักศึกษาได้ศึกษาหลักเกณฑ์การลงรายการผู้แต่งในบัตรรายการหนังสือภาษาไทยตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น

1. บุคคลธรรมดา

1.1 ชื่อของบุคคลธรรมดาโดยทั่วไปประกอบด้วยคำนำหน้าชื่อ ชื่อตัว และชื่อสกุล และบางครั้งอาจจะมีอักษรย่อ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชมาน ตัวอย่าง

นางสาววิภา ลุ่มกิล

นายอำนาจ สอนอิมคำสตร์

นายเอี่ยม ลังขวาศิ จ.ม., ม.ช.

นางลำยอง ไหม จบกต.ศีก

ศาสตราจารย์ ดร.กานดา ณ ถลาง

ศาสตราจารย์นายแพทย์ประสิทธิ์ รัตนกร

วิธีลงรายการ ตัดคำหน้าชื่อ และอักษรย่อเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ออก ลงรายการเฉพาะแต่ชื่อตัว และชื่อสกุลเท่านั้น จากตัวอย่างลงรายการได้ดังนี้

วิชา ลูขกิจ

อำนาจ ลอนอิมคำสตร์

เยี่ยม สังขวาส

สายไหม จบกมลศึก

กานดา ณ ถลาง

ประสพ รัตนากร

ชื่อผู้แต่งในสมัยก่อนไม่มีชื่อสกุล คงลงรายการแต่เฉพาะชื่อตัวที่ปรากฏอยู่ เช่น ศรีปราณี

1.2 บุคคลบางคนมีชื่อสกุลคู่กันหรือมีอักษรย่อคั่นระหว่างชื่อตัวกับชื่อสกุล วิธีลงรายการคือ ลงไปตามลำดับชื่อตัว ชื่อสกุล หรือ ชื่อตัว อักษรย่อ ชื่อสกุล ตัวอย่าง

ปรีชา ช. พงศ์ภมร

ประยัด ศ. นาคะนาท

วัฒนา ล. จันเจริญ

มณี อิศรางกูร ณ อยุธยา

เชื้อ บุชปกาศ์ หงส์กุล

1.3 ลัทธิที่เปลี่ยนชื่อสกุลคือแต่งงานแล้วไปใช้ชื่อสกุลของสามีหรือแต่งงานแล้วหย่าหันกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิม วิธีลงรายการคือ จะต้องตรวจสอบให้ถูกต้องเสียก่อนว่าในปัจจุบันลัทธิผู้นั้นใช้ชื่อสกุลใด และลงรายการไปตามนั้น ตัวอย่าง

สุกัญญา ชลศึกษ์

อุวงศ์ ฉายะจินดา

กัณหา เคียงศิริ

ทักษิณา ล้วนานนท์

2. บุคคลผู้มียศทางทหารและตำรวจ

ก่อนลงรายการผู้มียศทางทหารและตำรวจจะต้องค้นคว้าตรวจสอบหายศที่บุคคลนั้นได้รับพระราชทานครั้งหลังสุดมาลงในบัตร ถ้าหากไม่สามารถจะหาได้ให้ลงรายการตามที่ปรากฏในหนังสือ ยศทางทหารและตำรวจนี้ บุคคลได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึง เป็นการไม่สมควรที่บรรณาธิการจะตัดออกไม่ลงในรายการบัตรหนังสือภาษาไทย

วิธีลงรายการ ให้ลงชื่อตัว ชื่อสกุล ขึ้นด้วยจุลภาค แล้วลงยศที่บุคคลนั้นได้รับพระราชทาน

จอมพลถนอม กิตติขจร

พ.อ.นิล ทอง โสภิต

พ.ท.ชนะ แยมบุญเรือง

พ.ต.สุวรรณ สุวรรณะเวโฮ

ลงรายการว่า ถนอม กิตติขจร, จอมพล

นิล ทอง โสภิต, พ.อ.

ชนะ แยมบุญเรือง, พ.ท.

สุวรรณ สุวรรณะเวโฮ, พ.ต.ต.

3. บุคคลผู้มีบรรดาศักดิ์

3.1 บุรุษผู้มีบรรดาศักดิ์

ชื่อของผู้มีบรรดาศักดิ์ จะประกอบด้วยบรรดาศักดิ์และราชทินนาม บรรดาศักดิ์ได้แก่ นาย ขุน หลวง พระ พระยา เจ้าพระยา ส้มเตีจ เจ้าพระยา ราชทินนามได้แก่ชื่อที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้เมื่อได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์

ตัวอย่าง

นายราชาอัศว์	นาย คือบรรดาศักดิ์	ราชาอัศว์ คือ ราชทินนาม
ขุนประเสร์ฐพณิชย์	ขุน คือบรรดาศักดิ์	ประเสร์ฐพณิชย์ คือ ราชทินนาม
หลวงบริบาลบุรีรักษ์	หลวง คือบรรดาศักดิ์	บริบาลบุรีรักษ์ คือ ราชทินนาม
พระวรเวทย์พิสิฐ	พระ คือบรรดาศักดิ์	วรเวทย์พิสิฐ คือ ราชทินนาม
พระยาภักตินฤเบศร์	พระยา คือบรรดาศักดิ์	ภักตินฤเบศร์ คือ ราชทินนาม
เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี	เจ้าพระยา คือบรรดาศักดิ์	สุรศักดิ์มนตรี คือ ราชทินนาม
สมเด็จพระเจ้าพระยาบรม- มหาพิชัยญาติ	สมเด็จพระเจ้าพระยา คือ บรรดาศักดิ์	บรมมหาพิชัยญาติ คือ ราชทินนาม

วิธีลงรายการ ลงราชทินนามก่อน ขึ้นด้วยจุลภาค แล้วจึงลงบรรดาศักดิ์ข้างท้าย จากตัวอย่าง ลงรายการได้ดังนี้

ราชาอัศว์, นาย
 ประเสร์ฐพณิชย์, ขุน
 บริบาลบุรีรักษ์, หลวง
 วรเวทย์พิสิฐ, พระ
 ภักตินฤเบศร์, พระยา
 สุรศักดิ์มนตรี, เจ้าพระยา
 บรมมหาพิชัยญาติ, สมเด็จพระเจ้าพระยา

ห้องสมุดบางแห่งมีนโยบายยืมสื่อเดิม และสื่อส่งกลับกว่าไว้ในวงเล็บ
ตัวอย่าง ถ้าหากมีหลักฐานหาได้ ตัวอย่าง

ราชาศัพท์, นาย (ตี คณาภรณ์)
ประเสริฐพาณิชย์, ชุน (ทองปาน ล้ายเชื้อ)
บริบาลบุรีภัณฑ์, หลวง (เปวน อินทวงศ์)
วรเวทย์พิสิฐ, พระ (เชิว ศิวะศรียานนท์)
ภักดีนฤเบศร์, พระยา (แก้ว คำลิลิต)

สำหรับผู้มีบรรดาศักดิ์ และเลิกใช้บรรดาศักดิ์คงใช้แต่ชื่อเดิม
และชื่อสกุล เมื่อลงรายการลงชื่อเดิม และชื่อสกุล เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา
ตัวอย่าง

ลือ เล็กบุตร
ควง อภัยวงศ์

แต่ถ้าผู้มีบรรดาศักดิ์ที่เลิกใช้บรรดาศักดิ์ไประยะหนึ่ง ต่อมากลับมา
ใช้บรรดาศักดิ์ใหม่ วิธีลงรายการคือลงไปตามแบบผู้มีบรรดาศักดิ์

ตัวอย่าง

อนุমানราชัน, พระยา
วิเชียรแพทยาคม, หลวง
วิจิตรมาตรา, ชุน

ผู้ที่ได้รับพระราชทานทั้งยศและบรรดาศักดิ์ ชื่อของบุคคลนั้นจะ
ประกอบด้วย ยศ บรรดาศักดิ์ ราชทินนาม

ตัวอย่าง

พ.ต.อ.พระธรรณฤเบศร์
พ.ท.หลวงราชวรานุรักษ์

นาวาตรีหลวงกำธรชลธาร

พลโทพระยาสำเภาสรุพรการ

วิธีลงรายการ ลงราชทินนามก่อน คั้นด้วยจุลภาค แล้วตามด้วย

ยศ บรรดาศักดิ์ ดังนี้

ธรมณเฑาะว์, พ.ต.อ.พระ

ราชวรานุรักษ์, พ.ท.หลวง

กำธรชลธาร, น.ต.หลวง

สำเภาสรุพรการ, พล.ท.พระยา

(การลงรายการยศ จะต้องงัดตัวย่อตามที่ปรากฏในราชการ)

3.2 ลัทธิผู้มีบรรดาศักดิ์

3.2.1 กรรยาของผู้มีบรรดาศักดิ์ และมีสิทธิ์ใช้ตำแหน่งหน้าราช-
ทินนามของลำมีแทนชื่อตัว ศัพท์หน้าราชทินนามนั้นได้แก่ นาง คุณหญิง ท่านผู้หญิง ตามลำดับ
ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบรรดาศักดิ์ของลำมี ตัวอย่าง

นางอรรณพพิศาลโสภณ

นางนันทบุษยา

คุณหญิงเพ็ชรกำแหงสงคราม

คุณหญิงรามราชวงศ์

ท่านผู้หญิงอภัยราชา

วิธีลงรายการ ลงราชทินนาม คั้นด้วยจุลภาค และต่อท้ายด้วย

คำว่า นาง คุณหญิง ท่านผู้หญิง ดังนี้

อรรณพพิศาลโสภณ, นาง

นันทบุษยา, นาง

เพ็ชรกำแหงสงคราม, คุณหญิง

รามราชวงศ์, คุณหญิง

อภัยราชา, ท่านผู้หญิง

เมื่อก่อนเหล่านี้ถึงแก่กรรม ถึงแก่อนิจกรรม และถึงแก่อสัญกรรมแล้ว คงใช้คำว่า "นาง" "คุณหญิง" "ท่านผู้หญิง" เป็นคำนำหน้าราชทินนามลามีอยู่ตามเดิม แต่ต้องใส่ชื่อตัวนำหน้าราชทินนามด้วย ดังนั้น วิธีลงรายการคือ ลงชื่อตัว ราชทินนามลามี ขึ้นด้วยจุลภาค แล้วตามด้วยคำว่า "นาง" "คุณหญิง" "ท่านผู้หญิง" จากตัวอย่างข้างต้น ลงรายการได้ว่า

ล่วง อรรถคำลโลภณ, นาง

ถนอม นนทบัญญัติ, นาง

เป้า เพ็ชรกาแห่งสงคราม, คุณหญิง

ล่วง รามราชวงศ์, คุณหญิง

เยี่ยม อภัยราชา, ท่านผู้หญิง

3.2.2 สตรีที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า

มีสิทธิ์ใช้คำนำหน้าชื่อตัวและชื่อสกุลว่า "คุณ" "คุณหญิง" "ท่านผู้หญิง"

ตัวอย่าง

คุณบุญนง เล่มวงศ์ ณ ออยุธยา

คุณหญิงไพโร วิมลชัยภาค

คุณหญิงบรรจง นิวกะบุตร

คุณหญิงแสงดาว สยามเวลา

ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ ออยุธยา

ท่านผู้หญิงอรอรุณ อิศรางกูร ณ ออยุธยา

วิธีลงรายการ ใส่ชื่อตัว ชื่อสกุล ขึ้นด้วยจุลภาค ตามด้วยคำว่า "คุณ" "คุณหญิง" "ท่านผู้หญิง" ดังนี้

บุญนง เล่มวงศ์ ณ ออยุธยา, คุณ

พิมพ์ใจ วิจิตรชัยภาค, คุณ
 บรรจง นิวาตะบุตร, คุณหญิง
 แสงดาว สยามวาลา, คุณหญิง
 สัมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ ออยุธยา, ท่านผู้หญิง
 อรวรรณ อิศรางกูร ณ ออยุธยา, ท่านผู้หญิง

3.2.3 สตรีธรรมดาที่สมัครกับเชื้อพระวงศ์ตั้งแต่หม่อมเจ้าขึ้นไป
 ใช้คำว่า "หม่อม" นำหน้าชื่อตัวและราชสกุลของสามี ตัวอย่าง

หม่อมลำย นพวงศ์ ณ ออยุธยา
 หม่อมแย้ม ลุขสวัสดิ์ ณ ออยุธยา
 หม่อมงามจิตต์ บุรฉัตร
 หม่อมเชื้อ วัฒนวงศ์

วิธีลงรายการ ใส่ชื่อตัว ชื่อสกุล กับด้วยจุลภาค และตามด้วย
 คำว่าหม่อม จากตัวอย่างลงรายการได้ดังนี้

ลำย นพวงศ์ ณ ออยุธยา, หม่อม
 แย้ม ลุขสวัสดิ์ ณ ออยุธยา, หม่อม
 งามจิตต์ บุรฉัตร, หม่อม
 เชื้อ วัฒนวงศ์, หม่อม

3.2.4 สตรีข้าราชการฝ่ายในมีบรรดาศักดิ์ว่า "ท้าว" ตามด้วย
 ราชทินนาม เมื่อลงรายการต้องลงราชทินนามก่อนกับด้วยจุลภาค ตามด้วยบรรดาศักดิ์ "ท้าว"
 ใส่นามเต็มไว้ในวงเล็บข้างท้ายสามารถหาได้
 ตัวอย่าง

ท้าวพิทักษ์อนง คณิศร
 ท้าววนิตาพิลาธิ
 ท้าวสมศักดิ์
 ท้าวโสภา

ลงรายการว่า พัทธกษัตริย์, ท้าว (จรรยา ตะละระภู)
 วนิตาพิจาริณี, ท้าว (บาง สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)
 สัมศักดิ์, ท้าว (ม.ร.ว.บุญ มาลากุล)
 โสภ, ท้าว

3.2.5 สตรีฝ่ายในที่มีบรรดาศักดิ์เป็นเจ้าจอม เจ้าจอมมารดา
 เจ้าคุณจอมมารดา และใช้บรรดาศักดิ์นี้หน้าชื่อตัว เมื่อลงรายการลงชื่อตัวก่อน คั่นด้วย
 จุลภาค แล้วจึงลงบรรดาศักดิ์พร้อมทั้งวงเล็บรัชกาลที่ได้รับราชการฉลองพระเดชพระคุณ
 ตัวอย่าง

เจ้าจอมมารดาชุ่ม
 เจ้าจอมมารดาแล
 เจ้าจอมมารดาอ่อน
 เจ้าคุณจอมมารดาสำลี
 เจ้าจอมลัดบัว

ลงรายการว่า ชุ่ม, เจ้าจอมมารดา (รัชกาลที่ 4)
 แล, เจ้าจอมมารดา (รัชกาลที่ 5)
 อ่อน, เจ้าจอมมารดา (รัชกาลที่ 5)
 สำลี, เจ้าคุณจอมมารดา (รัชกาลที่ 4)
 ลัดบัว, เจ้าจอม (รัชกาลที่ 5)

4. พระนามพระมหากษัตริย์และพระราชนิ

4.1 พระมหากษัตริย์

ลงพระนามอย่างย่อตามที่ปรากฏใช้ในทางราชการ คั่นด้วยจุลภาค
 แล้วตามด้วยคำนำพระนามของแต่ละพระองค์ ตัวอย่าง

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

ลงรายการว่า

พุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช, พระบาทสมเด็จพระ
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ลงรายการว่า

พุทธเลิศหล้านภาลัย, พระบาทสมเด็จพระ
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ลงรายการว่า

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ลงรายการว่า

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

ลงรายการว่า

อานันทมหิดล, พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหา
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ลงรายการว่า

ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหา
สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ลงรายการว่า

นารายณ์มหาราช, สมเด็จพระ
สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ลงรายการว่า

ตากสินมหาราช, สมเด็จพระ

4.2 พระราชนิพนธ์

ลงพระนามตามที่ใช้ทางราชการ ขึ้นด้วยจุลภาค และตามด้วย
 ศัพท์พระนามซึ่งเป็นอิสริยยศ พระมหาลีลาบางองค์ทรงฐานันดรศักดิ์ลดหลั่นกัน ดังนั้น จึงต้องลง
 ฐานันดรศักดิ์ตามอิสริยยศที่ได้รับพระราชทานไว้ด้วย ตัวอย่าง

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ

ลงราชการว่า

สิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีพระบรมราชินี

ลงราชการว่า

รำไพพรรณีพระบรมราชินี, สมเด็จพระนางเจ้า

พระนางเจ้าสุวัทนาพระรัชทายาท

ลงราชการว่า

สุวัทนาพระรัชทายาท, พระนางเจ้า

สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์

ลงราชการว่า

สุนันทากุมารีรัตน์, สมเด็จพระนางเจ้า

สมเด็จพระนางเจ้าสุโขทัยมหาราชินีพระอัครราชเทวี

ลงราชการว่า

สุโขทัยมหาราชินีพระอัครราชเทวี, สมเด็จพระนางเจ้า

สมเด็จพระศรีสวรินทราบรมราชเทวี

ลงราชการว่า

ศรีสวรินทราบรมราชเทวี, สมเด็จพระ

สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ

ลงราชการว่า

ศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระ

กรมสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี

ลงรายการว่า

เทพศิรินทราบรมราชินี, กรมสมเด็จพระ

สมเด็จพระนางเจ้าโสมนัสวัฒนาวดี

ลงรายการว่า

โสมนัสวัฒนาวดี, สมเด็จพระนาง

สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชินี

ลงรายการว่า

ศรีสวรินทิราบรมราชินี, สมเด็จพระ

สมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี

ลงรายการว่า

อมรินทราบรมราชินี, สมเด็จพระ

5. พระบรมวงศานุวงศ์

ลงพระนาม ขึ้นด้วยจุลภาค และคำนำพระนามซึ่งเป็นอิสริยยศ สำหรับ
คำนำพระนามแสดงตำแหน่งพระบรมวงศานุวงศ์ก็ดี หรือแสดงพระประยูรญาติลำดับใด ใน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ดี ไม่ต้องลงในรายการ เช่น สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระวรวงศ์เธอ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ สมเด็จพระ
พระภคินีเธอ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ฯลฯ
ตัวอย่าง

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

ลงรายการว่า

บรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร, สมเด็จพระ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ลงรายการว่า

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์

ลงรายการว่า

จุฬาภรณวลัยลักษณ์, สมเด็จพระเจ้าพี่

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ลงรายการว่า

ศรีนครินทราบรมราชชนนี, สมเด็จพระ

สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร์อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก

ลงรายการว่า

มหิตลาธิเบศร์อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก, สมเด็จพระ

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

ลงรายการว่า

กัลยาณิวัฒนา, สมเด็จพระเจ้าพี่

5.1 พระบรมวงศานุวงศ์ ถ้าได้รับสถาปนาอิสริยยศให้ทรงกรม ให้ลง
พระนามก่อน คั่นด้วยจุลภาค ถ้า เป็นพระบรมวงศานุวงศ์ขึ้นสมเด็จพระเจ้าพี่ ให้ลงสัญลักษณ์พร้อม
ตำแหน่งกรม ถ้า เป็นพระบรมวงศานุวงศ์ขึ้นพระองค์เจ้าให้ลงตำแหน่งกรมหลังจุลภาค ตัวอย่าง

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

ลงรายการว่า

กัลยาณิวัฒนา, สมเด็จพระเจ้าพี่

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

ลงรายการว่า

กัลยาณิวัฒนา, สมเด็จพระเจ้าพี่

สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงพิชิตปรีชาญาติ

ลงรายการว่า

พิชิตปรีชาญาติ, สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวง

สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต

ลงรายการว่า

นครสวรรค์วรพินิต, สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระ

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาตราชูชีพ

ลงรายการว่า

ตราชูชีพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา

พระองค์เจ้าธานีนิวัติทรงกรมเป็น กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิศิยากร

ลงรายการว่า

พิทยลาภพฤฒิศิยากร, กรมหมื่น

พระองค์เจ้ากิติยลาภวรลักษณรังกรมเป็นกรมพระจันทบุรีนฤนาถ

ลงรายการว่า

จันทบุรีนฤนาถ, กรมพระ

5.2 พระบรมวงศ์เธอฯ ขึ้นพระองค์เจ้าที่มีได้ทรงกรม เมื่อลง

รายการให้ลงพระนามก่อนขึ้นด้วยจุลภาคและตามลำดับตัวอักษร ตัวอย่าง

พระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร

ลงรายการว่า

เปรมบุรฉัตร, พระองค์เจ้า

พระบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าคัคคิพงษ์ประไพ

ลงรายการว่า

คัคคิพงษ์ประไพ, พระองค์เจ้า

พระองค์เจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าประดิษฐาสารี

ลงรายการว่า

ประดิษฐาสารี, พระองค์เจ้า

พระบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าคัคิพงศ์ประไพ

ลงรายการว่า

คัคิพงศ์ประไพ, พระองค์เจ้า

(คำนำหน้าสกุลยศคือ พระเจ้าวรวงศ์เธอ, พระบรมวงศ์เธอ, พระเจ้าบรมวงศ์เธอ ไม่ต้องลงในบัตรรายการดังกล่าวแล้วข้างต้น)

5.3 เชื้อพระวงศ์ชั้นหม่อมเจ้า หม่อมราชวงศ์ หม่อมหลวง เมื่อลงรายการในบัตรให้ลงชื่อ ชื่อสกุล ขึ้นด้วยจุลภาค และตามด้วย ม.จ.สำหรับหม่อมเจ้า ม.ร.ว.สำหรับหม่อมราชวงศ์ และ ม.ล.สำหรับหม่อมหลวง ตัวอย่าง

หม่อมเจ้าชัชวลิต เกษมสันต์

ลงรายการว่า

ชัชวลิต เกษมสันต์, ม.จ.

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

ลงรายการว่า

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว.

หม่อมหลวง เติบ ชุ่มลำยอง

ลงรายการว่า

เติบ ชุ่มลำยอง, ม.ล.

6. พระภิกษุสงฆ์

ลงรายการตามกฎเกณฑ์การลงรายการของหอสมุดแห่งชาติดังนี้

6.1 พระภิกษุที่ไม่มีสมณศักดิ์ ลงรายการ เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศ
กรมการศาสนา เรื่องการเรียกค่านำหน้าชื่อพระสงฆ์¹ ดังนี้คือ

6.1.1 พระภิกษุธรรมตาทั่วไป ลงรายการด้วยค่านำหน้าว่า "พระ"
ตามด้วยชื่อตัว และฉายานาม ตัวอย่าง

พระพยอม กลฺยาโณ ลงรายการว่า พระพยอม กลฺยาโณ

พระคำ อธิคุณโท ลงรายการว่า พระคำ อธิคุณโท

ชื่อที่ไม่ปรากฏฉายานาม ลงรายการด้วยค่านำหน้าและชื่อตัว ตัวอย่าง

พระทินกร ลงรายการว่า พระทินกร

พระเทียน ลงรายการว่า พระเทียน

6.1.2 เจ้าอาวาส ลงรายการด้วยค่านำหน้าว่า "พระอธิการ"
ตามด้วยชื่อด้วยตัว และฉายานาม ตัวอย่าง

พระอธิการพร้อม ธมฺมสังโฆ ลงรายการว่า

พระอธิการพร้อม ธมฺมสังโฆ

พระอธิการช่ม ธมฺมจารี ลงรายการว่า

พระอธิการช่ม ธมฺมจารี

6.1.3 เจ้าคณะตำบลหรือพระอุปัชฌาย์ ลงรายการด้วยค่านำหน้า
ว่า "เจ้าอธิการ" ตามด้วยชื่อตัวและฉายานาม ตัวอย่าง

เจ้าอธิการถนอม วฑฺฒโน ลงรายการว่า

เจ้าอธิการถนอม วฑฺฒโน

---

¹เพิ่มเติมได้จากภาคผนวก

เจ้าอธิการเข้ม สุธาทโธ ลงรายการว่า เจ้าอธิการเข้ม
เจ้าอธิการเข้ม, สุธาทโธ

6.2 พระภิกษุที่มีสมณศักดิ์ ได้แก่ พระที่ได้เปรียญ พระฐานานุกรม

พระครู พระราชาคณะ ฯลฯ

6.2.1 พระที่ได้เปรียญ (เปรียญธรรม 3-9) ลงรายการด้วย

คำนำหน้าว่า "พระมหา" ตามด้วยชื่อตัวและฉายานาม (ถ้ามี) ตัวอย่าง

พระมหาเข้ม ลงรายการว่า พระมหวเข้ม

พระมหาเข้ม ธรรมจารี ลงรายการว่า

พระมหาเข้ม ธรรมจารี

6.2.2 พระฐานานุกรม มี 2 ประเภท คือ

ก. พระฐานานุกรมที่แต่งตั้งโดยพระราชาคณะชั้นสามัญ

มีคำนำหน้าชื่อตัวว่า "พระใบฎีกา พระปลัด พระสมุห์" ให้ลงรายการที่คำนำหน้าชื่อ
ตามด้วยชื่อตัว และฉายานาม ตัวอย่าง

พระใบฎีกาสัมบุญ ปนาโท ลงรายการว่า

พระใบฎีกาสัมบุญ ปนาโท

พระปลัดทองใบ ญาณวโร ลงรายการว่า

พระปลัดทองใบ ญาณวโร

พระสมุห์สังข์ สุธมโม ลงรายการว่า

พระสมุห์สังข์ สุธมโม

ข. พระฐานานุกรมที่แต่งตั้งโดยพระราชาคณะชั้นสูงขึ้นไป

มีคำนำหน้าชื่อตัวและฉายานามว่า "พระครูใบฎีกา พระครูปลัด พระครูสมุห์ พระครูสังฆรักษ์
พระครูวินัยธร พระครูธรรมธร" ให้ลงรายการที่คำนำหน้าชื่อตามฐานานุกรมนั้นแล้วตามด้วย
ชื่อตัวและฉายานาม ตัวอย่าง

พระครูใบฎีกาส่ง่า ธมฺมฐิติโต ลงรายการว่า พระครูใบฎีกา ธมฺมฐิติโต
 พระครูปลัดลุ่มน วิริโย ลงรายการว่า พระครูปลัดลุ่มน วิริโย
 พระครูสมุห์พัฒน์ ลุ่มพญโณ ลงรายการว่า พระครูสมุห์พัฒน์ ลุ่มพญโณ
 พระครูธรรมธรรสิงห์ ฐิตะลุ่มโย ลงรายการว่า พระครูธรรมธรรสิงห์ ฐิตะลุ่มโย

6.3 พระครูสัญญาบัตร คือพระครูที่ได้รับแต่งตั้งจากพระเจ้าอยู่หัวหรือ
 พระมหากษัตริย์ที่ได้รับแต่งตั้งจากพระราชาคณะชั้นสูง มีคำนำหน้าราชทินนามว่า "พระครู
 หรือพระครูปลัด" ให้ลงรายการด้วยคำนำหน้าตามด้วยราชทินนาม ถ้าสามารถหาชื่อตัว
 และฉายานามเต็มได้ใส่ในวงเล็บไว้ข้างท้าย ตัวอย่าง

พระครูวชิรภิกขุโลภณ (ประสพ ลุ่มพญโณ) ลงรายการว่า

พระครูวชิรภิกขุโลภณ (ประสพ ลุ่มพญโณ)

พระครูปลัดวาทีธรรมรส ลงรายการว่า พระครูปลัดวาทีธรรมรส

พระครูวิสัยโลภณ ลงรายการว่า พระครูวิสัยโลภณ

พระครูอีกประเภทหนึ่ง เป็นพระครูที่มีความดีความชอบเป็นพิเศษ
 กระทรวงศึกษาธิการพิจารณากราบบูทให้สมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งเรียกว่า พระครู
 ประทวน มีคำนำหน้าชื่อว่า "พระครู" ให้ลงรายการที่คำนำหน้า ตามด้วยชื่อตัวและ
 ฉายานาม ตัวอย่าง

พระครูผล ลุ่มตฺโต ลงรายการว่า พระครูผล ลุ่มตฺโต

พระครูชาญ ลุ่มทฺโท ลงรายการว่า พระครูชาญ ลุ่มทฺโท

6.4 พระราชาคณะ พระราชาคณะตั้งแต่ชั้นสามัญ ขึ้นราช ขึ้นเทพ
 ชั้นธรรม ชั้นพรหม ลงรายการเช่นเดียวกับที่ปรากฏในทำเนียบสมเด็จพระสังฆราช กรรมการศาลมาแล้ว
 ใส่วงเล็บ ชื่อตัวและฉายานามกำกับไว้ ถ้าสามารถหาได้ มิฉะนั้นถ้าพบสมเด็จพระสังฆราชเหมือนกันจะ
 ไม่สามารถระบุได้ว่า เป็นพระสงฆ์องค์ใด เช่น พระพิมลธรรม (ช้อย ฐานตฺโต) หรือ
 พระพิมลธรรม (อาศ อาลโภ) เป็นต้น

ตัวอย่างการลงรายการพระร่ำอาคะชั้นลำมัญ

พระกวีวงศ์ (เข็ญ อนฺจฺโคณ) ลงรายการว่า

พระกวีวงศ์ (เข็ญ อนฺจฺโคณ)

พระจินตากรมณี (จินตากรโ) ลงรายการว่า

พระจินตากรมณี (จินตากรโ)

พระมงคลเทพมุนี (ลัด จนฺทโร) ลงรายการว่า

พระมงคลเทพมุนี (ลัด จนฺทโร)

พระมงคลเทพมุนี (อินฺทโชโต) ลงรายการว่า

พระมงคลเทพมุนี (อินฺทโชโต)

ข้อสังเกต พระทั้ง 2 พระองค์ ทรงลัษณะศักดิ์เหมือนกัน จึงจำเป็นต้อง
หานามเดิม ฉายานามกำกับไว้

ตัวอย่างการลงรายการพระร่ำอาคะชั้นราช

พระราชเชมามากร (ก่อ เขมทฺลฺลสี) ลงรายการว่า

พระราชเชมามากร (ก่อ เขมทฺลฺลสี)

พระราชวราภรณ์ (เดิม กนฺตสิโล) ลงรายการว่า

พระราชวราภรณ์ (เดิม กนฺตสิโล)

ตัวอย่างการลงรายการพระร่ำอาคะชั้นเทพ

พระเทพญาณภวิ (ลันธิ กิจฺจกาโร) ลงรายการว่า

พระเทพญาณภวิ (ลันธิ กิจฺจกาโร)

พระเทพสิทธิมุนี (โชตฺก ญาณสิทธิ) ลงรายการว่า

พระเทพสิทธิมุนี (โชตฺก ญาณสิทธิ)

ตัวอย่างการลงรายการพระราชาคณะชั้นธรรม

พระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารี) ลงรายการว่า

พระธรรมโกศาจารย์ (ชอบ อนุจารี)

พระธรรมปิฎก (สันติ เขมจารี) ลงรายการว่า

พระธรรมปิฎก (สันติ เขมจารี)

ตัวอย่างการลงรายการพระราชาคณะชั้นพรหม

พระพรหมมุนี (ดิน ลู่โจ) ลงรายการว่า

พระพรหมมุนี (ดิน ลู่โจ)

พระพรหมมุนี (วิน ธมฺมสําร) ลงรายการว่า

พระพรหมมุนี (วิน ธมฺมสําร)

การลงรายการชื่อผู้แต่งพระราชาคณะจะต้องตรวจสอบดูให้รอบคอบ เพราะพระราชาคณะบางองค์อาจจะมีสมณศักดิ์สูงกว่าสมณศักดิ์ที่ปรากฏในหนังสือ คู่มือที่จะตรวจสอบได้คือ หนังสือทำเนียบสมณศักดิ์จัดทำโดยกรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการ บรรณารักษ์จะต้องจัดทำเนียบสมณศักดิ์เล่มล่าสุดไว้ตรวจสอบก่อนลงมือทำบัตรรายการ หนังสือที่แต่งโดยพระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์เพื่อจะได้ลงรายการข้อมูลที่ทันสมัย ถ้าในหนังสือปรากฏสมณศักดิ์ต่ำกว่าที่เป็นจริง ให้ลงสมณศักดิ์สูงที่สุดที่ท่านได้รับและทำบัตรโยงสมณศักดิ์เดิมตัวอย่าง

หนังสือเรื่อง ทางสงบ ของพระธรรมปาโมกข์ (วิน ธมฺมสําร)

จะต้องลงรายการหลักที่ พระพรหมมุนี (วิน ธมฺมสําร) ซึ่ง เป็นสมณศักดิ์ที่ได้รับหลังสุด และทำบัตรโยงสมณศักดิ์เดิมยัง ไปสมณศักดิ์ปัจจุบันหรือสมณศักดิ์สูงที่สุดที่ได้รับ

6.5 สมเด็จพระราชาคณะ ลงรายการตามที่ปรากฏในทำเนียบ

สมณศักดิ์ กรมการศาสนา ล่าเป็นต่องหาชื่อตัวและฉายานาม ใล่่วง เลื้บกำกับไว้ทั้งท้ายสมณศักดิ์ด้วย เพราะเหตุว่าตำแหน่งสมเด็จพระราชาคณะทั้ง 5 ตำแหน่ง เมื่อตำแหน่งใดว่างจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพระราชาคณะองค์อื่นแทน ตัวอย่าง

สมเด็จพระวันรัต (กิต อุทโย) ลงรายการว่า

สมเด็จพระวันรัต (กิต อุทโย)

สมเด็จพระวันรัต (ทับ พุทธสิริ)

สมเด็จพระวันรัต (ทับ พุทธสิริ)

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (วน ฐิตญาโณ) ลงรายการว่า

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (เจริญ ญาณวโร) ลงรายการว่า

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (เจริญ ญาณวโร)

สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (อ้วน ตีลุโล่) ลงรายการว่า

สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (อ้วน ตีลุโล่)

สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน) ลงรายการว่า

สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน)

6.6 สมเด็จพระสังฆราช มีวิธีลงรายการ 3 วิธีคือ

6.6.1 สมเด็จพระสังฆราชบางองค์ที่ไม่ปรากฏหลักฐานหรือสำเนาประกาศแต่งตั้ง ลงรายการว่า สมเด็จพระสังฆราช และใต้พระนามเต็มไว้ในวงเล็บข้างท้าย ดังนี้

สมเด็จพระสังฆราช (ต่อน)

สมเด็จพระสังฆราช (ครี)

สมเด็จพระสังฆราช (ลูก)

6.6.2 สมเด็จพระสังฆราชที่ทรงได้รับสมณศักดิ์ "สมเด็จพระอริยวงศ์ญาณ" และ "สมเด็จพระอริยวงศ์าคตญาณ" เมื่อลงรายการให้ลงสมณศักดิ์ และกำกับพระนามเต็ม ฉายานาม ไว้ในวงเล็บข้างท้าย ตัวอย่าง

สมเด็จพระอริยวงศ์ญาณ (มี) ลงรายการว่า

สมเด็จพระอริยวงศ์ญาณ (มี)

สมเด็จพระอริยวงศญาณ (สุก ญาณสังวร) ลงรายการว่า

สมเด็จพระอริยวงศญาณ (สุก ญาณสังวร)

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (จวน อุฏฐายี) ลงรายการว่า

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (จวน อุฏฐายี)

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อยู่ ญาโณทโย) ลงรายการว่า

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อยู่ ญาโณทโย)

สมเด็จพระสังฆราชองค์ปัจจุบัน ลงรายการว่า

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (วาสน์ วาสโน)

6.6.3 สมเด็จพระสังฆราช ถ้าเป็นเชื้อพระวงศ์หรือเจ้านายทรงกรม ลงรายการด้วยพระนาม คั่นด้วยจุลภาค ตามด้วยคำว่า สมเด็จพระสังฆราชเจ้า หรือ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า (องค์ที่ทรงได้รับสมัญญามาภิเชก) และลงท้ายด้วยอิสริยยศที่ทรงได้รับการสถาปนาให้ทรงกรม ตัวอย่าง

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราธิบดี วัฒน

ลงรายการว่า

ชินวราธิบดี วัฒน, สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวง

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมสมเด็จพระปรเมนทรมหาวชิราวุธ

ลงรายการว่า

ปรเมนทรมหาวชิราวุธ, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมสมเด็จพระ

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์

ลงรายการว่า

ปวเรศวริยาลงกรณ์, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส

ลงรายการว่า

วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์

ลงรายการว่า

วชิรญาณวงศ์, สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวง

7. ข่าวต่างประเทศ

การลงชื่อผู้แต่งข่าวต่างประเทศในบัตรรายการหนังสือภาษาไทยใช้ สะกดตามความนิยมในการอ่านออกเสียง โดยใช้หนังสือเล่มแรกที่เข้ามาในท้องเล่มเป็น หลักเพื่อให้เป็นแบบแผนในการลงรายการชื่อผู้แต่งคนเดียวทุกครั้งต่อไป หลักเกณฑ์การลงชื่อ ผู้แต่งข่าวต่างประเทศตามกฎหมาย AACR 2 ดูได้จากข้อ 22.4-22.17 แยกตามเชื้อชาติของผู้ แต่งซึ่งมีทั้งผู้แต่งที่เป็นสามัญชนและบรรดาศักดิ์ เมื่อบรรณารักษ์จะลงชื่อผู้แต่งข่าวต่าง- ประเทศควรศึกษาดูก่อนว่า เป็นชื่อของชนชาติใดแล้วจึงดูกฎเกณฑ์การลงชื่อของชนชาตินั้น โดยทั่วไปหนังสือภาษาไทยมักจะแปลจากผลงานของนักเขียนข่าวอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมันเป็นส่วนใหญ่ และผลงานของนักเขียนชาติอื่นก็มีเป็นล้นน้อย เช่น ญี่ปุ่น จีน อินเดีย ฯลฯ การลงชื่อผู้แต่งข่าวต่างประเทศโดยปกติจะลงรายการด้วยชื่อสกุล คั่นด้วยจุลภาค และ ชื่อตัว ตัวอย่าง ชื่อผู้แต่งข่าวต่างประเทศซึ่งมักพบในหนังสือที่แปลเป็นภาษาไทย ตัวอย่าง

Martin Luther ลงรายการว่า

ลูเธอร์, มาร์ติน

Pearl S. Puck

บัค, เพร็ล เอส

Ernest Hemingway

เฮมมิงเวย์, เออร์เนสต์

Jean Donneau de Vize ลงรายการว่า

ดอนโน เด วีเซ, ฝรั่งเศส

Laura Ingalls Wilder ลงรายการว่า

ไวล์เดอร์, ลอรา อิงกัลล์

Daisetz T. Suzuki ลงรายการว่า

ชูซุกิ, ไตเซตซ์ ที

Kenjero Tokutomi ลงรายการว่า

โตกุโตมิ, เค็นจิโร

Chiang Kai-shek ลงรายการว่า

เฉียง, ไคเช็ค

ตัวอย่างชื่อชาวต่างประเทศอื่น ๆ ซึ่งใช้ลงในรายการหัวเรื่อง

หรือรายการผู้แต่ง

คานธี, โมहनทาล รามสันทร

เนห์รู, เยาวหะราล

คานธี, อินทிர

ตะกอร์, เชอร์ รทินทรนาถ

วาลมิกิ

โนติง เกล, ฟลอเรนซ์

เล่าซือ

ยงซือ

เปลโต

ซุน ยัต-เซ็น (ไม่มีจุลภาคคั่น)

เมา เซตุง (ไม่มีจุลภาคคั่น)

โอมาร์ คัยยัม (ไม่มีจุลภาคคั่น)

8. ผู้แต่งที่ใช้นามแฝง

การลงรายการผู้แต่งที่ใช้นามแฝงหรือนามปากกา ตามกฎ AACR 2
ข้อ 22.2C ดังต่อไปนี้

8.1 ถ้าผู้แต่งใช้นามแฝง เพียงชื่อเดียวและนามแฝงนั้นเป็นที่รู้จักกัน
แพร่หลาย ให้ลงรายการหลักที่นามแฝงนั้น แล้วทำบัตรโยงให้แก่ชื่อจริง ตัวอย่าง

ยาขอบ นามแฝงของ โยติ พรหมพันธุ์

ลงรายการหลักว่า

ยาขอบ

ไม้เมืองเดิม นามแฝงของ ก้าน ฟิงบุญ ณ อยุธยา

ลงรายการหลักว่า

ไม้เมืองเดิม

พุทธทาสภิกขุ นามแฝงของ พระธรรมโกศาจารย์

ลงรายการหลักว่า

พุทธทาสภิกขุ

ท. เสียงพิบูลย์ นามแฝงของ ทองหยก เสียงพิบูลย์

ลงรายการหลักว่า

ท. เสียงพิบูลย์

ดอกไม้ลัด นามแฝงของ ม.ล.บุบผา นิรมานเหมินทร์

ลงรายการหลักว่า

ดอกไม้ลัด

สุวรรณี สุคนธา นามแฝงของ สุวรรณี สุคนธ์เที่ยง

ลงรายการหลักว่า

สุวรรณี สุคนธา

8.2 ถ้าผู้แต่งใช้ทั้งชื่อจริงและนามแฝงหลายชื่อ ให้ลงรายการหลัก ภายใต้ชื่อที่รู้จักกันดีที่สุดในผลงานใหญ่ ๆ และทำบัตรโยงให้แก่ชื่ออื่น ๆ ที่มีได้ลง เป็นรายการหลัก ตัวอย่าง

ลุ่มัญญา ชลศึกษ์ ใช้นามแฝงหลายชื่อ เช่น กัญญาชลา กฤษณา
อโศกสิน ญาตา ลุปปวาส่า พุตุกรอง ฯลฯ ลงรายการหลักที่นามแฝงที่รู้จักกันดีที่สุดคือ
กฤษณา อโศกสิน

วิมล เจียมเจริญ ใช้นามแฝงหลายชื่อ เช่น กนกเรขา ทมยันตี
โรสลาราเรน สักกะวดี ลงรายการหลักที่นามแฝงที่รู้จักกันดีที่สุดคือ ทมยันตี

หลวงวิจิตรวาทการ ใช้นามจริงและนามแฝงคือ วัฒนปฤดา
เวทีก แสงธรรม ลงรายการหลักที่ วิจิตรวาทการ, หลวง เพราะเป็นชื่อที่รู้จักกันดีที่สุด

8.3 ถ้าผู้แต่งมีนามแฝงหลายชื่อที่รู้จักกันแพร่หลายเท่าเทียมกัน ให้ลง
รายการหลักภายใต้ชื่อที่ปรากฏในหนังสือ และทำบัตรโยงให้แก่ชื่อจริงและนามแฝงอื่น ๆ
ตัวอย่าง

มาลัย ชูพินิจ ใช้นามแฝงมากมาย และมีนามแฝงหลายชื่อที่รู้จัก
กันแพร่หลาย เช่น น้อย อินทนนท์ แม่อนงค์ เรียมเอง เมื่อลงรายการหลักให้ลงที่นามแฝง
ดังกล่าวตามที่ปรากฏในหนังสือ ตัวอย่าง

ล่องไพร ของ น้อย อินทนนท์ ลงรายการหลักว่า

น้อย อินทนนท์

ทุ่งมหาธาตย์ ของ เรียมเอง ลงรายการหลักว่า

เรียมเอง

(ทำบัตรโยงให้แก่ชื่อจริงและนามแฝงอื่น ๆ)

8.4 ผลงานที่มีการพิมพ์หลายครั้ง แต่ละคร้งผู้แต่งใช้นามแฝงแตกต่างกันออกไป ให้ลงรายการหลักภายใต้ชื่อที่ใช้พิมพ์มากที่สุด ถ้าไม่มีให้ลงรายการหลักภายใต้ชื่อ
ที่ปรากฏในการพิมพ์ครั้งล่าสุด

9. ผู้แต่งตั้งเป็นนิติบุคคล

ผู้แต่งตั้งเป็นนิติบุคคลแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

9.1 ผู้แต่งตั้งเป็นส่วนราชการ

9.2 ผู้แต่งตั้งเป็นสถาบันอื่น ๆ

9.3 ผู้แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ

9.1 ผู้แต่งตั้งเป็นส่วนราชการ ได้แก่ ส่วนราชการระดับกระทรวง กรม กอง แขนง ฝ่าย มีวิธีการลงรายการดังนี้คือ

9.1.1 ส่วนราชการระดับกระทรวง ให้ลงชื่อ

กระทรวง ตัวอย่าง

กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ลงรายการว่า

กระทรวง เกษตรและสหกรณ์

กระทรวงคมนาคม ลงรายการว่า

กระทรวงคมนาคม

กระทรวงศึกษาธิการ ลงรายการว่า

กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวงคือ สำนักนายกรัฐมนตรี และทบวงมหาวิทยาลัย ลงรายการว่า

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทบวงมหาวิทยาลัย

9.1.2 ส่วนราชการระดับสำนักงานปลัดกระทรวง ให้ลงรายการที่ชื่อของกระทรวง ตามด้วยคำว่า สำนักงานปลัดกระทรวง ตัวอย่าง

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ลงรายการว่า

กระทรวงอุตสาหกรรม . สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ลงรายการว่า

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน, สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ลงรายการว่า

กระทรวงสาธารณสุข . สำนักงานปลัดกระทรวง

9.1.3 ส่วนราชการระดับกรม ให้ลงรายการที่ชื่อ

ของกรม

กรมอุตสาหกรรมวิทยา ลงรายการว่า

กรมอุตสาหกรรมวิทยา

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ลงรายการว่า

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

กรมวิทยาศาสตร์บริการ ลงรายการว่า

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

หมายเหตุ สิ่งพิมพ์ของส่วนราชการระดับกรม มักจะมีชื่อ

กระทรวงเจ้าสังกัดตามอยู่ด้วยเสมอ เมื่อลงรายการเฉพาะชื่อกรมเท่านั้น ไม่ต้องลงชื่อ
กระทรวงเจ้าสังกัด ตัวอย่าง

กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ลงรายการว่า

กรมพัฒนาชุมชน

ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากรม มีตำแหน่งหน้าที่

ส่วนราชการว่า สำนักงาน สำนัก เมื่อลงรายการให้ใช้ชื่อเฉพาะของสำนักงานนั้น

ตัวอย่าง

สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ ลงรายการว่า

สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ลงรายการว่า

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ลงรายการว่า

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ลงรายการว่า

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, ลงรายการว่า

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

สำนักผังเมือง ลงรายการว่า

สำนักผังเมือง

9.1.4 ส่วนราชการระดับกองหรือเทียบเท่ากอง ให้ลงรายการ

ด้วยส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่ากรมที่หน่วยส่วนราชการนั้นสังกัดอยู่ แล้วจึงต่อท้ายด้วย

ส่วนราชการระดับกอง ตัวอย่าง

กองสวัสดิการชนบท กรมธนารักษ์

ลงรายการว่า

กรมธนารักษ์, กองสวัสดิการชนบท

กองอนุรักษ์ต้นน้ำ กรมป่าไม้

ลงรายการว่า

กรมป่าไม้, กองอนุรักษ์ต้นน้ำ

กองผังพัฒนาชนบท สำนักผัง เมือง

ลงรายการว่า

สำนักผัง เมือง, กองผังพัฒนาชนบท

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ลงรายการว่า

กรมการศึกษานอกโรงเรียน, ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

สำหรับสิ่งพิมพ์ที่ปรากฏเฉพาะชื่อกอง ก่อนลงรายการจะต้อง
หาข้อมูลว่ากองนั้น ๆ สังกัดอยู่กับกรมใด เพราะจะต้องลงรายการภายใต้ชื่อกรมเจ้าสังกัด
นั้น ตัวอย่าง

กองประปาภูมิภาค ลงรายการว่า

กรมโยธาธิการ, กองประปาภูมิภาค

กองอาสารักษาดินแดน ลงรายการว่า

กรมการปกครอง, กองอาสารักษาดินแดน

กองวิจัยสินค้าและการตลาด ลงรายการว่า

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, กองวิจัยสินค้าและการตลาด

กองเยาวชนชนบท ลงรายการว่า

สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท, กองเยาวชนชนบท

กองจดหมายเหตุแห่งชาติ ลงรายการว่า

กรมศิลปากร, กองจดหมายเหตุแห่งชาติ

9.1.5 ส่วนราชการระดับต่ำกว่ากอง ได้แก่ ฝ่าย แผนก งาน ให้ลงรายการด้วยส่วนราชการระดับกรม (หรือเทียบเท่า) ต่อด้วยส่วนราชการระดับ กองที่หน่วยงานนั้นสังกัดอยู่ แล้วส่งลงชื่อหน่วยงานนั้น ถ้าหน่วยงานนั้นขึ้นตรงกับส่วนราชการ ระดับกรมโดยตรง ให้ลงรายการด้วยส่วนราชการระดับกรมแล้วตามด้วยชื่อหน่วยราชการนั้น ตัวอย่าง

ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ กองวิชาการและวางแผน กรมแรงงาน

ลงรายการว่า

กรมแรงงาน, กองวิชาการและวางแผน, ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

งานคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สิน กองคลัง กรมบัญชีกลาง

ลงรายการว่า

กรมบัญชีกลาง, กองคลัง, งานคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สิน

ศูนย์บริการจดทะเบียน กรมทะเบียนการค้า

ลงรายการว่า

กรมทะเบียนการค้า, ศูนย์บริการจดทะเบียน

9.2 สถาบันอื่น ๆ ได้แก่ สถาบันการศึกษา องค์การ สหสมาคม สโมสร มูลนิธิ วัด บริษัท โรงงาน ธนาคาร ฯลฯ ลงรายการที่อื่นนั้น ๆ

ตัวอย่าง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า, ลงรายการว่า

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลงรายการว่า

มหาวิททยาาลัยศิลปากร

โรงงานกระดาษบางปะอิน ลงรายการว่า

โรงงานกระดาษบางปะอิน

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ลงรายการว่า

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

มูลนิธิสายใจไทย ลงรายการว่า

มูลนิธิสายใจไทย

โรงเรียนบดินทรเดชา ลงรายการว่า

โรงเรียนบดินทรเดชา

สมาคมทนายความแห่งประเทศไทย ลงรายการว่า

สมาคมทนายความแห่งประเทศไทย

วัดราชำริราชวรวิหาร ลงรายการว่า

วัดราชำริราชวรวิหาร

บริษัทวีระกิจเทรดดิ้ง จำกัด ลงรายการว่า

บริษัทวีระกิจเทรดดิ้ง

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ลงรายการว่า

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลงรายการว่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเคหะแห่งชาติ ลงรายการว่า

การเคหะแห่งชาติ

ราชบัณฑิตยสถาน ลงรายการว่า

ราชบัณฑิตยสถาน

สถาบันบางแห่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ห้องสมุด หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์
วิทยาลัย มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล ส่วนพฤษศาสตร์ สวนสัตว์ ฯลฯ ถ้ามีชื่อตามสถานที่ตั้ง
อยู่แล้ว ให้ลงชื่อสถานที่นั้นก่อน ขึ้นด้วยมหัพภาค และตามด้วยสถาบัน ตัวอย่าง

เขตการศึกษา 2 ยะลา ลงรายการว่า

ยะลา. เขตการศึกษา 2

เขตการศึกษา 4 ภูเก็ต ลงรายการว่า

ภูเก็ต. เขตการศึกษา 4

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ลงรายการว่า

เชียงใหม่. มหาวิทยาลัย

แผนกศึกษาศึกษาจังหวัดลกลนคร ลงรายการว่า

ลกลนคร. แผนกศึกษาศึกษาจังหวัด

กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ เมื่อลงรายการหลัก ให้ใช้ชื่อ
ประเทศนำหน้า ตัวอย่าง

ไทย. กองทัพบก

ไทย. กองทัพเรือ

ไทย. กองทัพอากาศ

9.3 คณะกรรมการ คณะกรรมการแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

9.3.1 คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยราชการ เมื่อลง
รายการ จะต้องลงชื่อหน่วยงานที่จัดตั้งคณะกรรมการนั้นก่อน แล้วตามด้วยชื่อคณะกรรมการ
ตัวอย่าง

คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ลงรายการว่า

กรมวิชาการ. ศูนย์พัฒนาหนังสือ. คณะกรรมการ

จัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

คณะกรรมการ เอกสิทธิ์ของชาติ ลงรายการว่า

สำนักงานรัฐมนตรี. คณะกรรมการ เอกสิทธิ์แห่งชาติ

9.3.2 คณะกรรมการที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยราชการ ลงรายการ

ที่คณะกรรมการนั้น ๆ ตัวอย่าง

คณะกรรมการจัดงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ

คณะกรรมการจัดงานรางวัลไรท์

คณะกรรมการจัดงานลุ่มโกล์กรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี

แบบฝึกหัดท้ายบทจงพิจารณาลงรายการผู้แต่งของชื่อต่อไปนี้

1. คำลัทธิคารายณ์นายแพทย์ ม.ล. เกษตร สนิทวงศ์
2. คำลัทธิคารายณ์คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร
3. พันตำรวจเอกขุนนครรัฐเขตต์ (ชื่อเดิมคือ สุนทร ตามไท)
4. คอมพล ป.พิบูลสงคราม
5. พระคัมภีร์สุนทรโวหาร (สุนทรภู่)
6. พระยาอุปกิตศิลปสาร
7. นายวรการบัญชา
8. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
9. ส้มเตี๊ยะพระนาง เจ้ารำไพพรรณีพระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7
10. พระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าอรประพันธ์รำไพ
11. ส้มเตี๊ยะเจ้าฟ้าหญิงกรมหลวงศรีรัตนโกสินทร์
12. หม่อมราชวงศ์แสงสุรีย์ สตาวัลย์
13. หม่อมเจ้าหญิงทูนพิศมัย ดิศกุล
14. พระบุญมา ปวโร
15. พระมงคลเทพมุนี (ลี้ล จันทลโร)
16. พระมหาปุ่น โกววิโท
17. โคลู่เกะ โคยาม่า
18. แอนนา มาเรียน ฮิลเลิร์ต
19. ดวงใจ
20. ศศิวิมล
21. องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
22. บริษัทปูนซีเมนต์ไทยจำกัด

23. สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (จวน อุฏฐายี มหาเถร) สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก
24. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
25. วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์วรมหาวิหาร
26. หม่อมสันติวงศ์ เสนี
27. มูลนิธิ เลส์สิริรโกเคค้
28. กองค้าส่งสมบัติ กรมการค้าส่ง
29. สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ นามเดิมพิมพ์ ฉายานาม ธรรมธโร
30. พระวรเวทย์พิศิฐ
31. พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจนโท)
32. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
33. คุณนิลวรรณ ปิ่นทอง
34. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย
35. พลเอกหลวงกำปนาทเสนายากร
36. คุณหญิง เต็มศิริ บุญยสิงห์
37. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
38. กองวิจัยโรคพืช กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
39. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
40. พระครูสมุทรเศื้อ สิริวฑฺฒโน
41. ท้าววณิตาพิลาธิณี (นาง สันติวงศ์ ณ ออยุธยา)
42. นายประยัต ค. นาคะนาว

แนวตอบ

1. เกษตร สันทีวงศ์, ม.ล.
2. สนิตนา ยศสุนทร, คุณหญิง
3. นครรัฐเขตต์, พ.ต.อ.ขุน (สุนทร ตามไท)
4. แปลก วิทยาสงคราม, จอมพล, 2440-2507.
5. สุนทรภู
6. อุปกิตศิลปสาร, พระยา
7. วรการบัญชา, นาย
8. มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ
9. รำไพพรรณีพระบรมราชินี, สมเด็จพระนางเจ้า
10. อรประพันธ์รำไพ, พระองค์เจ้า
11. ศรีรัตนโกสินทร์, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
12. แสงสุรีย์ ลดาวัลย์, ม.ร.ว.
13. ขุนพิพัฒน์ ดิศกุล, ม.จ.
14. พระบุญมา ปวโร
15. พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)
16. พระมหาปุ่น โกวิโท
17. ไคยาม่า, โรสุเกะ
18. ฮิลเลียร์ด, แอนนา มาเรียน
19. ประทุมพร วัชรเสถียร
20. ศักดิ์พันธ์ โปษยะกฤต
21. องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
22. บริษัทปูนซีเมนต์ไทย
23. สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (จวน อุฏฐายีมหาเถร)

24. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
25. วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์มหาวิทยาลัย
26. สนิทวงศ์ เลิศ, หม่อม
27. มูลนิธิเสฐียรโกเศศ
28. กรมการศาสนา. กองศาสนสมบัติ
29. สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ (พิมพ์ ธรรมธโร)
30. วรเวทย์พิสิฐ, พระ
31. พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (สันทร์ สิริจันทโร)
32. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สำนักหอสมุดกลาง
33. นิลวรรณ ปิ่นทอง, คุณ
34. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย
35. กัมปนาทแล่นยากร, พลเอกหลวง
36. เต็มศิริ บุญยสิงห์, คุณหญิง
37. กรมการฝึกหัดครู. หน่วยงานพิเศษ
38. กรมวิชาการเกษตร. กองวิจัยโรคพืช
39. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
40. พระครูสมุทรเจ้า จีระคุณโณ
41. วนิดาไพฑูริย์, ท้าว (นาง สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)
42. ประหยัด ค. นาคะนาค